

**ብፁዕ ኣቡነ ተስፋሥላሴ መድኅን ካቶሊካዊ ጳጳስ ዘመንበረ ዓዲግራት
እና የኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን የሚሌኒየም በዓል
አከባበር አስተባባሪ ኮሚሽን ሰብሳቢ በአዲስ አበባ ልደተ ማርያም ካቴድራል
ያቀረቡት አስተንትኖ።**

**የኢትዮጵያ ሚሌኒየም
የኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን
የ2000 ዓ.ም. ኢዮቤልዩ፣ የቅዱስ ቁርባን ጉባኤ
አዲስ አበባ፣ ልደተ-ማርያም የካቶሊክ ካቴድራል
ሚያዝያ 24-26/2000 ዓ.ም.**

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን።

**«ቅዱስ ቍርባን»
የምሕረት - የዕርቅ - የሰላም - የአንድነት ምሥጢር**

«ከሰማይ የወረደ ሕያወ እንጀራ እኔ ነኝ፣ ማንም ሰው ከዚህ እንጀራ ቢበላ ለዘለዓለም ይኖራል፤ ይህም እንጀራ ለዓለም ሕይወት እንዲሆን የምስጠው ሥጋዬ ነው። . . . ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ የዘለዓለም ሕይወት አለው። . . . ሥጋዬ እውነተኛ ምግብ፣ ደሜም እውነተኛ መጠጥ ነው፤ ሥጋዬን የሚበላ ደሜንም የሚጠጣ በእኔ ይኖራል» ዮሐ. 6:51፣ 54-56

መግቢያ

«አሁን እዚህ የምንቆርሰው ያለን ዳቦ፣ ገና ሳይፈጭ በጥሬው ሳለ ተበታታኖ ነበረ። ኋላ ግን ከያለበት ተለቅሞና ተሰብስቦ አንድ ዳቦ ሆነ። እንደዚሁም ደግሞ አባት ሆይ በተለያየ ቦታ ተበታትና ለምትገኘው ቤተክርስቲያን ከሁሉም የዓለም መአዘኖች በአንድ ቦታ ሰበሰባት። ከብዙ የእህል ፍሬ አንድ ዳቦ እንደሚጋገር፣ ከብዙ የወይን ፍሬ ደግሞ ወይን እንደሚጠመቅ፣ እንደዚሁም ደግሞ ምእመናኖችህ አንድ ነፍስና አንድ ልብ እንደሚሆኑ አድርግ» (ዲዲስቁልያ/ትምሕርተ ሐዋርያት)

የኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ኢዮቤልዩን በታላቅ ደስታና መንፈሳዊነት ለማክበር የራሷ አርማና መሪ ቃል ያዘጋጀች ሲሆን በአርማው ላይ ከሚገኙት ስእሎች ዋነኛው የላሊበላ የቅዱስ ቍርባን መስቀል ነው። መስቀል የሰው ልጆች የደህንነት ምልክት ሲሆን መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ በቅዱስ ቁርባን አማካይነት እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ከኛ ጋር መሆኑን የሚያሳይ ነው።

የኢዮቤልዩ መርሃ ግብር መጽሔት ካካተታቸው አጀንዳዎች መካከል ደግሞ ዋነኛው ይህ በአገር አቀፍ ደረጃ አሁን እየተካሄደ ያለው የአራት ቀናት የቅዱስ ቍርባን አከባበር መንፈሳዊ ጉባኤ

(Eucharistic Congress) ነው። ቅዱስ አጎስጢኖስ «የጥልቅ ፍቅር ምስጢር ሆይ! የአንድነት ምልክት ሆይ! የፍቅር ትስስር ሆይ!» እያለ እንደሚገልጸው (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1398): ቅዱስ ቍርባን፡-

- ክርስቶስ የገዛ ሕይወቱን አሳልፎ እስከ መስጠት ለሚያፈቅራትና ሙሽራው ለሆነችው ቤተክርስቲያን (ኤፌሶን 5:21-33) የሰጣት የፍቅር፣ የአንድነት ምልክት፣
- የርገርኔ ትስስር፣ የሞቱና የትንሣኤው መታሰቢያ ምስጢር ነው (የሁለተኛው የቫቲንን ጉባኤ ሰነድ፡ ቅዱስ ጉባኤ ቁ.47)፣
- የቤተክርስቲያንና የእያንዳንዱ ክርስቲያን ከፍተኛው የሕይወት ምንጭና መደምደሚያ (የአሕዛብ ብርሃን 11፣ ክህነታዊ አስተዳደግ፡ ቁ.5)፣
- የመለኮታዊ ሕይወት ሱታፌ፣ በመንፈስ ቅዱስ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ አምልኮ ማጠቃለያ የሆነ ምስጢር ነው (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1324-25)።

የዚህ ምስጢር የማያልቅ ሃብት በተለያዩ ስሞች የሚገለጽ ሲሆን፡ ጠቅለል ባለ መልኩ ምስጢረ ቅዱስ ቍርባን፡

- ለአብ የሚቀርብ የምስጋና መስዋዕት፣ በመንፈስ ቅዱስ ኃይልና በክርስቶስ ቃላት፡ ሃብትና ወይን መልክ ምስጢርና እውን የሆነ የክርስቶስ ህላዌ (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1357)፣
- «ይህንን ለኔ መታሰቢያ አድርጉት» ሉቃ. 22:19 ባለው መሠረት የሚቀርብ፡ የክርስቶስ መስዋዕታዊ መታሰቢያ፣
- በቀራንዮ መስቀል እኛን ለማዳን ሕይወቱን ባሳለፈበት ዋዜማ ከአርድእቱ ጋር ባዘጋጀው የመጨረሻ እራት በክርስቶስ የተሰራ፣
- በቅዳሴ «አሜን አሜን፣ አምናለሁ እታመንምአለሁ፤ ይህ የክርስቶስ ሥጋውና ደሙ መሆኑን አምናለሁ» ብለን እንደምንታመነው፡ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የሰዋውን የገዛ ሥጋውንና ለብዙኃን ሥርየት ያፈሰሰውን የገዛ ደሙን የሚሰጥበት (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1365)፣
- ከምስጢራት ሁሉ የላቀ በመሆኑ ከሁሉ የላቀ አምልኮአዊ ክብርና ስግደት የሚገባው፣ የላቀ ፍቅር፣ የላቀ ጸጋ የሚሰጥ፣ ከሁሉ የላቀ የምሕረት፣ የዕርቅ፣ የሰላም፣ የአንድነት ምንጭና መግለጫ የሆነ ምስጢር ነው።

ምስጢረ ቅዱስ ቍርባን የምሕረት፣ የዕርቅ፣ የሰላም፣ የአንድነት ምስጢር ነው። . . . እንዴት?

እግዚአብሔር አምላካችን ከብርና ከወርቅ እጅግ የከበረ በልጁ ደም የታረቀን (1ጴጥ. 1:18-19፣ 1 ቆሮ. 6:20) ነውርና ነቀፋ የሌለን ቅዱሳን አድርጎ በፊቱ ሊያቀርብን ስለፈለገ ብቻ ነው (ቆሎሴ 1:21-22)። እርሱ ቅዱስ እንደሆነ ቅዱሳን እንድንሆን (1 ጴጥ. 1:15-16)፣ እርሱ ፍጹም እንደሆነ እኛም ፍጹማን እንድንሆን ስለሚሻ ነው (ማቴ. 5:48)።

ወደ ቅድስናና ፍጹምና የሚደረሰው፡ መጀመሪያ ክርስቶስ፡ ራሱ ባስተማረን ጸሎት እንዳስመረብትና (ማቴ. 6:9-13) ለስብከት ወንጌሎ በሰጠን የዕርቅ መልዕክት መሠረት (2 ቆሮ. 5:18-19) ልክ እርሱ ይቅር እንዳለልን እርስ በርሳችን ከልብ ይቅር ተባብለን ስንታረቅ ነው (ኤፌ. 4:32)፣ ቀጥለን ደግሞ ከአምላክ እንድንታረቅ በተጠራነው መሠረት (2 ቆሮ. 5:20) በንስሐ ከአምላካችን ጋር ስንታረቅና በዕርቅ ምስጢርና መአድ በሆነው በቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደሙ በሚገባ ተዘጋጅተን (1 ቆሮ. 11:28-29) በትልቅ መንፈሳዊነትና ትህትና አዘውትረን ስንሳተፍ

ነው። ጥላቻና ክፋት በበዛበት ዓለማችን ከቤታችንና ከጎረቤታችን ጀምረን በየአካባቢያችን ባገርም ይሁን በዓለም አቀፍም ሁኔታዎች የዕርቅና የሰላም መሣሪያዎች ለመሆን የተቻለንን ሁለ ማድረግና ማበርከት ይገባናል።

በተጣሉና በተራራቁ ወገኖች ዕርቅና ሰላም የሚመጣው ለተደረገው በደል ሙሉ ምሕረት ሲሰጥ ነው። ቅ. ጳውሎስ እንደገለጸው በክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ እንደ ጸጋው ባለ ጠገነት መጠን በደሙ የተደረገ ቤዛነታችንን አገኘን፤ እርሱም የበደላችን ሥርየት ነው (ኤፌ. 1:7)። የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁለ አነጻጻ/ያነጻናል (1ዮሐ. 1:7)። እንደ ሕጉም መሠረት ከጥቂት በቀር ነገር ሁሉ በደም ነበር የሚነጻ፤ ደምም ሳይፈስ ስርየት አልነበረም (ዕብ. 9:22)። በቀራንዮ ኮረብታ መስቀል ላይ በፈሰሰ ደሙ ክርስቶስ ከበደላችን አንጽቶ የኃጢአታችን ሙሉ ሥርየት ማለት ምሕረትን አገኘልን። የዘለዓለም ኪዳን በሆነው (ዕብ. 13:20) ክቡር ደሙ (1ጴጥ. 1:18-19) ምክንያት ደግሞ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን የመግባት ዕድል አገኘን (ዕብ. 10:19)። ምስጢረ ቅዱስ ቍርባን ደግሞ እኛ ለክፋታችን ምሕረትና ሥርየት እንድናገኝ ክርስቶስ «የመጻዕ ሽታ የሚሆን መባእንና መሥዋዕትን አድርጎ ስለኛ ራሱን አሳልፎ የሰጠበት» መሥዋዕት መታሰቢያ ምስጢር ነው፤ በዚህም ምክንያት ቅዱስ ቍርባን የሕምረት ምስጢር ነው።

በሕይወት - ኑሮአችን?

እግዚአብሔር አምላካችን ከትልቅ ፍቅሩ የተነሳ (ኤፌ. 2:4) በርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲያገኝ አንድ ልጁን እስከ መስጠት ዓለምን ወደደ (ዮሐ. 3:16)። ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቤዛ ይሰጥ ዘንድ የመጣው አንድ ልጁ ደግሞ (ማር. 10:45) በኃጢአት ምክንያት በሰውና በፈጣሪው መካከል የነበረውን የጥል ግድግዳን በሥጋው በማፍረስ ሰውን ከአባቱ ጋራ አስታርቆ ሰላምን አመጣ (ኤፌ. 2:16)። ይህ ሊሆን የቻለው ግን የሚገባን ሆኖ ወይም እኛ ተባብረንው ሳይሆን እግዚአብሔር አምላካችን እኛ ገና ደካሞች ሳለን፤ ገና ጠላቶቹ ሳለን በፍቅር ብዛት በደላችንን ሁሉ በመደምሰስ (2 ቆሮ. 5:19) በቀራንዮ መስቀል ላይ በፈሰሰ በክርስቶስ ባንድ ልጁ ደምና ሞት በመካከላችን ሰላም እንዲኖር አድርጎ በሰማይም በምድርም ላለነው ከራሱ ጋር (ቆሎሴ 1:20) ስላስተረቀን ብቻ ነው (ሮሜ. 5:6.8.10)። ቅዱስ ቍርባን ደግሞ ይህ ክርስቶስ በቀራንዮ መስቀል ላይ ተሰቅሎ ሕይወቱን ለኛ ሲል በማሳለፍ በፈጣሪና በሰው ልጅ መካከል የዕርቅ ሥርዓት ላንዴና ለመጨረሻ ጊዜ ለመፈጸም የአዲስ ኪዳን ደሙን ያፈሰሰበት መሥዋዕት (ሉቃ. 22:20)፤ የክርስቶስ የሞቱና የትንሣኤው መታሰቢያ ምስጢር ነው። በዚህም ምክንያት ቅዱስ ቍርባን እጅግ ትልቅ የዕርቅና በሱ በሚመጣው የሰላም ምስጢር ነው።

ክርስቶስ መስቀል ላይ ተንጠልጥሎ ሳለ እስትንፋሱ ከማለፉ በፊት ያደረገው የትልቅ ፍቅር መግለጫ የሆነው የመጨረሻ የማዳን ሥራ «አባት ሆይ የሚያደርጉትን አያውቁምና ይቅር በላቸው» (ሉቃ. 23:34) በማለት ለገዳዮቹ ምሕረት መስጠትና መለመን ነበረ። የቅዱስ ቍርባን ምስጢር ሲሰራ ማታ ያርድአቱን እግር አጥቦ እንደጨረሰ «እኔ እንዳደረግሁላችሁ እናንተም እንደዚሁ እንድታደርጉ ምሳሌ ትቼላኋለሁ» (ዮሐ. 13:15) ባለው መሠረት ደግሞ የእግዚአብሔር ምሕረትና ፍቅር የቀመሰ አማኝ ሁሉ ቁምና በቀል ከክልቡ አስወግዶ «እርስ በርሳችሁም ቸሮችና ርኅሩሆች ሁኑ፤ እግዚአብሔር ደግሞ በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ ይቅር ተባባሉ» (ኤፌ. 4:32፤ ቆላሲ. 3:13) በተባለው መሠረት ለበዳዩ ምሕረት በማድረግ ደቀ መዝሙርነቱን በሕይወቱ መመስከር አለበት። ይህ ደግሞ ከቤትና ከጎረቤት መጀመር ያለበት መንፈሳዊ ክርስትያናዊ የፍቅር ሥራ ነው። በሱ በቅዱስ ቍርባን ማዕድ በሚሳተፉ መሀከል የይቅርታ ሰጪነትና

የይቅርታ ተቀባይነት በረከት አይለያቸውም። ይህንን በረከት ደግሞ በዕለት ጉዞአቸው ወደ ቤተሰብ፣ ወደ ጓደኛ ቤት፣ ወደ ሥራ ቦታ፣ ወደ ጉረቤት ይዞ መጓዙና ማሰራጨቱ አይቀርም። ይህ የክርስቲያን ሐዋርያዊነት ተልእኮ ምስጢር ነው።

የሁለተኛው የቫቲካን ጉባኤ አባቶች «ቅዱስ ቍርባን የተሰራበት ምክንያት የፍቅርና ያንድነት ምልክት ሆኖ ለነፍሳችን የመንግሥተ ሰማያት መያዣና የጸጋ ሰጪ እንዲሆንለት ነው» (ሥርዓት አምልኮ ቁ.47) እንዳሉት ቅዱስ ቍርባን የፍቅርና ያንድነት ምስጢር ደግሞ ነው። ይህ አንድነት መሠረቱ በቅድስት ሥላሴ አካላት በአብ፣ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ መካከል ያለ ዘለዓለማዊ አንድነት ነው። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አንድነት በጸሎት ያላቸውን በጋራ በመካፈልና በትምህርተ ሐዋርያት ላይ ብቻ ሳይሆን በዋናነት በቅዱስ ቍርባን መክድ ሱታፊ ላይ የተመሠረተ ነው የነበረው (የሐዋ. ሥራ 4:32-35)። አንድ ጌታ፣ አንድ እምነት፣ አንዲት ጥምቀት፣ አንድ አምላክና አባት ያላቸው (ኤፌ. 4:5)፣ ሰውነቱ የሆነችው ያንዲት ቤተክርስቲያን አካሎች (ሮሜ 12:5) የሆኑት ክርስቲያኖች ብዙዎች እንኳ ቢሆኑም ከክርስቶስ ደም ጋራ አንድነት ባላት ካንዲት ጽዋ ስለሚጠጡ፣ እንዲሁም ደግሞ ከክርስቶስ ሥጋ ጋራ አንድነት ካላት ከአንዲት ኅብስት ስለሚበሉ (1ቆሮ. 10:16-17) ከሚቀበሉት ክርስቶስና እርስ በርሳቸው መካከል የጸና አንድነት ይመሰርታሉ። በዚህም ምክንያት ቅዱስ ቍርባን የአንድነት ምስጢር ነው።

ክርስቶስ ከዚህ ዓለም ተልእኮውን ጨርሶ ወዳባቱ ከመመለሱ በፊት ወደርሱ ባደረገው ክህነታዊ ጸሎት በስሙ በሚያምኑና በሚጠሩ ወገኖች መካከል እንዲኖር የተመኘው አንድነትም ሆነ (ዮሐ. 17:20-26) ቅዱስ ጳውሎስም የሚመኘው የነበረ ተመሳሳይ የቃል፣ የልብና የሐሳብ አንድነት (ፊሊ. 1:10) ምንጩና መሠረቱ የቅዱስ ቍርባን ምስጢርና ሱታፊ ነው። በቅዱስ ቍርባን ምስጢር በመሳተፍ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ከምንቀበለው ክርስቶስ ጋር የምንመሠርተው አንድነት በሰላም ማሰርያ አስረን ልንጠብቀው ደግሞ ይገባል (ኤፌ. 3:4)።

ፍቅራችንና አንድነታችንን በተመሳሳይ እምነት ባለን ወገኖች መካከል የሚወሰን ብቻ ሳይሆን ከተቀሩት ክርስቲያን ወንድሞቻችንና እኅቶቻችን ጋርም ልንጋራውና ልንገልፀው ይገባል። ክርስቶስ ስላልተከፋፈለ (1ቆሮ. 1:13) ወዳባቱ ሲጸልይ እንደተመኘው እርሱና አባቱ አንድ እንደሆኑ ሁሉ (ዮሐ. 17:11) እኛም እንደ መሪዎች ሆነ እንደ ምዕመናን የመከፋፈልን ኃጢአትና ዕንቅፋት አስወግደን በስሙ የምናምንና የምንጠራ ክርስቲያን ወገኖች ሁላችን አንድ እረኛና አንድ መንጋ ወደምንሆንበት አቅጣጫ አልመን በጽናትና ቁርጠኝነት የመሥራትና የመጸለይ መንፈሳዊ ግዴታ አለብን።

የቅዱስ ቍርባንን ምስጢር አዘውትረን በመሳተፍ የጌታ ምሕረቱንና ዕርቁን ሰላሙንና አንድነቱን ከርሱም ሆነ እርስበርሳችን መካከል ማግኘት ማበልጸግና ስንችልና ሲገባን በግልም ሆነ እንደ ቤተሰብ ወጣት እንሁን አዎቂዎች ቤተክርስቲያን መጥተን በኅብረት ቅዳሴ አስቀድሰን በሥጋ ወደሙ ማዕድ መሳተፍ የማያስችለን ምን አጥጋቢ ምክንያት ቢኖር ነው ተሳትፎአችን እየቀነሰና እየተዳከመ የሚታየው? አንዳንድ ምዕመናን (ወጣቶችም ሆኑ አዎቂዎች) ከሚያቀርቧቸው ምክንያቶች መካከል «ቅዳሴ ረዘመ፣ በማንሰማው ቋንቋ ሆነ፣ ሰዓቱ የማይመች ሆነ፣ ስብከት የዕለቱ ንባባት መልእክትንና የኛን ሕይወት የማያገናዝብ ሆነ፣ ጊዜው ከትምህርት ወይም ከሥራ ስዓት አልጣጣም አለ፣ ሥርዓተ አምልኮው ቀዝቃዛ (ደባሪ) ሆነ»። የሚሉ ይገኙ ባቸዋል። ግን እነዚህ በእውነት በቂ ምክንያቶች ናቸው ወይ?

ከሁሉ አስቀድሞ መታወቅ ያለበት ነገር የሁሉም ምስጢራት ቅዱሳን ነገሮችና ማኅሌት በጠቅላላ የአምልኮ መጀመሪያና መደምደሚያው ምስጢር ቅዱስ ቍርባን የሚሰራበት

መስላላት ቅዳሴ ነው። ክርስቶስ በራሱ መስላላት ነው ዓለምን የማዳን ሥራ የፈጸመውና የደመደመው። የማዳን ሥራው አሁንም ቢሆን አየቀጠለ ያለው በመስላላት ቅዳሴ ነው። በዚህም መሠረት ቤተክርስቲያን ከመጀመሪያው አንስታ «ይህንን ለኤ መታሰቢያ አድርገት» ሉቃ. 22:19 ለሚለው የጌታ ትዕዛዝ ታማኝ ሆኖ ቆይታለች (የሐዋ. ሥራ 2:42-46)። የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች በክርስቶስ የትንሣኤ ዕለት በሆነው የሳምንቱ የመጀመሪያ ቀን (አሁኑ) ብቻ ሳይሆን (የሐዋ. ሥራ 20:7.11፣ 1ቆሮ. 16:2) እንዲሁም በየቀኑ (የሐዋ. ሥራ 2:46-47) «እንጀራ ለመቁረስ» (የሐዋ. ሥራ 2:42.46) ይሰበሰቡ ነበር። ከዚያ ዘመን አንስቶ እስካለንበት ጊዜ ድረስ የቅዱስ ቍርባን ሥርዓት ያንኑ መሠረታዊ መልኩን ጠብቆ መቀጠሉ ቅዱስ ቍርባን ዛሬም የቤተክርስቲያን ሕይወት/ልብ ማዕከል ሆኖ እንደሚገኝ (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1342-43) ሆኖም እንደሚቀጥል ያስረዳል (ቁ. 1344)። ዘመነ ተሃድሶ የወለዳቸውና ገና በመወለድ ላይ የሚገኙ የክርስትና ሃይማኖት ማሕበረሰቦች በተለይም ምስጢረ ክህነት ስለሌላቸው ይህንን የቤተክርስቲያን ሕይወት መሠረትና ምንጭ የሆነውን የቅዱስ ቍርባንን ትክክለኛ እሴት በምላት አልጠበቁም፤ አይጠብቁምም። በዚህም ምክንያት ነው ካቶሊክ ቤተክርስቲያን ከነዚህ ቤተክርስቲያናዊ ማሕበራት ጋር መስላላት ታዋቂ ተሳትፎ ሊኖራት የማይችለው (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1400)። የምስራቅ አብያተ ክርስቲያናት ግን ከሐዋርያት የወረሱዎቸው ምስጢረ ክህነትና ቅዱስ ቍርባን፣ እንዲሁም ደግሞ ሌሎች ምስጢራት ስላሉባቸውና ለቅዱስ ቍርባን ታላቅ ክብርና ፍቅር ስለሚገልጹ ከነርሱ ጋር አሁንም እጅግ የቀረበ ልባዊ ግንኙነት አለን፤ ወደሚፈለገው አንድነትና ሙሉ ስታፌም ተግተን አብረን እየሰራንና እየጸለይን ነው (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1399)።

ቅዱስ አባታችን ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዮሐንስ ጳውሎስ ዳግማዊ፣ ፀሎተ ሐሙስን ምክንያት በማድረግ በሆስፒታል ካሉበት ለካህናት በጻፉት የመጨረሻ መልእክታቸው «. . . መላዋ ቤተክርስቲያን ሕይወት የምታገኘው ከቅዱስ ቍርባን ነው» ብለዋል (ቁ. 1፣ መጋቢት 18/2005 እ.ኤ.አ. «ይህንን ለኤ መታሰቢያ አድርገት» ቁ.33)። ቅዱስ ቍርባን የሚሰራበት መስላላት ቅዳሴ እንግዲህ ከክርስቶስ ስለ ወረደ የሥርዓተ አምልኮ፣ የቤተክርስቲያን ሕይወት ምንጭና ቁንጮ ነው (ይህንን ለኤ መታሰቢያ አድርገት ቁ.36)።

ከቅዳሴ ምሬት የሚደረግ ማኅሌትና የተለያዩ ጸሎቶች ቅዳሴን የሚተኩ ሳይሆኑ ለቅዳሴ የሚያዘጋጁ ናቸው። ከቅዳሴ በኋላ የሚደረጉ ደግሞ በቅዳሴ ለቀረበው መስላላት ለአምላክ ምስጋና ለማቅረብ የሚደርሱ ብቻ ናቸው። ስለዚህ ቅዳሴ ከሁሉ የላቀና አማኝ ሁሉ በታላቅ መንፈሳዊነትና ንቃት አዘውትሮ ሊሳተፍበት የሚገባ የአምልኮ ሥርዓት ነው።

የመስላላት ቅዳሴ የአምልኮ ሥርዓት በርግጥ ከጥንታዊ መሠረቱ የተዘናበለ እንደሆነ ለመመለስ፣ በቅዳሴ ጊዜ ተሳታፊ እንጂ ታዛቢ ስላልሆኑ (ቅዱስ ጉባኤ ቁ. 30፣ 48) ባግባቡና በቋንቋው ሕዝብ ክርስቲያንን በንቃት ሙሉ በሙሉ እንደሚያሳትፍና ልባቸውን እንደሚነካ ለማድረግም ሆነ በሚመቻቸው ስዓትና ቦታ ለማቅረብ ኃላፊነቱ ዕውቀቱና ችሎታው ባላቸው ሰዎች አስፈላጊ ማሻሻያዎች ሊደረጉ ይገባል (ቅዱስ ጉባኤ ላ. 40፣ 44፣ 45፣ 50)። በሰበካዎች እንዲሁም ደግሞ በሀገር ደረጃ በካቶሊካውያን ጳጳሳት ጉባኤ በተወከሉ ጳጳስ የሚመራ የሊጠርጊያ ኮሚቴ ተቋቁሞ በትጋትና በጥልቀት እያጠና እየሰራበት ያለ ጉዳይ ነው።

- የአምልኮው ሥርዓት በርግጥ ተሳታፊዎቹ በሙሉ የሚረዱትና በንቃት የሚሳፉበት፣
- ስብከትም በዕለቱ ንባባትና ሊጠርጊያዊ ዘመን እንዲሁም ደግሞ ከምእመናን ወቅታዊ ሁኔታ ጋር በቀጥታ የተዛመደ፣

- ✦ የቅዳሴ ሰዓትና ቦታ ደግሞ በተቻለ መጠን ለሁሉም ባይቻል ላብዛኛው የሚመች መሆን ይኖርበታል።
- ✦ የሚዘመሩ መንፈሳዊ መዝሙሮችም ከቅዱሳን መጻሕፍት የተዋጡና የቤተ ክርስቲያናችንን እምነትና ትምህርት በትክክል የሚያስተጋቡና የሚያንፀባርቁ የቤተክርስቲያን የድኅነት ምሥጢራትን ፀጋ ትርጉም ከሕይወታችን ነባራዊ ሁኔታ የሚቃኙ ባጠቃላይ በጳጳሳትና በሰበካቸው ሐዋርያዊ ሥራ መሪዎች የተጠኑና የተደገፉ መሆን ይገባቸዋል።

ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ በአንዳንድ የአምልኮ ጉባኤዎችና የክርስቲያን ማሕበራት እንደሚደረገው አምልኮ በመንፈሳዊ ትምህርትና ሁሉም ጉባኤተኛ በጭፈራ መልክ በሚሳተፍበት መዝሙር ብቻ ከተወሰነ፣ በርግጥ ጉደሎ አምልኮ ነው። ስሜትን እንጂ መንፈሳዊ ሕይወትን የማይመግብ፣ ከስሜትም ጋር አብሮ የሚበርድ፣ እምነትን የማያሳድግና የማያጸና አምልኮ ነው። ለስሜትና ጊዜያዊ ተሳትፎ እንዲመች ተብሎ አምልኮ ምሥጢሩንና ሥርዓቱን ባልጠበቀና በማይገለጽ መንገድ መደረግ የለበትም። ለአምልኮና ቅዳሴ ጊዜ የሚቀርቡ መዝሙሮች ይዘትና ቅኝት፣ እንዲሁም ደግሞ የሙኪቃቸው ድምፀ-ጣዕም፡ የጸሎትን መንፈስ የሚያውኩና የሚበትኑ ሳይሆን፡ እርሱን በሚረዱበት መልክ በጥንቃቄ የተመረጡና ለምእመናን ሁሉ ልመናቸውንና ምስጋናቸውን በጥልቅ መንፈሳዊነትና ትሕትና ወደ እግዚአብሔር ለማሳረግ የሚያስችሉ መሆን አለባቸው።

ምእመናን በንቃትና በብቃት መሳተፍ እንዲችሉ ጸሎቶቹንና ዜማውን ከተቻለ ሊማሩ (ቅዱስ ጉባኤ ቁ.30) ባይሆን በቅዳሴ ወቅት በመከታተል እንዲለምዱ ድሮ የተማሩና የሚችሉ እየመሯቸው ሊያለማምዷቸው ይገባል።

- ሥርዓተ አምልኮው «ቀዘቀዘ፣ ደበረ» ወይም «ረዘመ» ተብሎ ግን በቂ ባልሆነ ምክንያት፡-
- ✦ በተለይ በየአሁዱና በበዓላት ወቅት ለቅዳሴ ሳይመጡ መቅረት፣
  - ✦ መጥተውም ሳይቆርቡ መቅረት
  - ✦ በንስሃ በሚገባ ሳይዘጋጁ መቀረብ
  - ✦ በቅዳሴ ከመጀመሪያ እስከ መጨረሻ በንቃት አለመሳተፍ
  - ✦ ለቅዳሴ ዘግይቶ መምጣትም ሆነ አቋርጦ መሄድ

ከግንድ እንደተለየ ቅርንጫፍ በንፋስ ወደ ሞት የሚያመሩ ሁኔታዎች ናቸው (ዮሐ. 6:53፣ 15:6)። ጥንቃቄ ማድረግ ይገባናል። እያንዳንዱ አማኝ ወደ ጌታ ማዕድ በትህትና፣ በንስሐ፣ በተሰበረ ልብ በመቅረብ (መዝ. 51፣) (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1385-88)፡ መንፈሳዊ ሕይወቱን በአምላክ ቃልና በልጁ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋውና ክቡር ደም መመገብ ይኖርበታል (ማቴ. 4:4፣ ዮሐ. 6:32-65)።

በቅድስት ቤተሰብ አምሳያ (ማርያምና ዮሴፍ ኢየሱስን በመሃከላቸው አድርገው ወደ ቤተመቅደስ እንዳመሩ፡ ሉቃ.2) ክርስቲያን ቤተሰቦች ደግሞ በቤታቸው ሥጋ መክድ ዙርያ አንድነታቸውንና ፍቅራቸውን እንደሚገልጹ ሁሉ በተመሳሳይና በበለጠ መንገድ (ባል፣ ሚስት፣ ልጆቻቸው) እንደ ቤተሰብ አብረው ቤተክርስቲያን መጥተው፣ አስቀድሰው በክርስቶስ የሥጋውና የደሙ ማዕድ በኅብረት በመሳተፍ መንፈሳዊ አንድነታቸውንና ፍቅራቸውን ማበልጸግ ደግሞ ይጠበቅባቸዋል። ከምሥጢረ ቅዱስ ቍርባን ሱታፌ በሚገኝ ፀጋ የሚኖር ክርስቲያናዊ ቤተሰብ በትዳር ወስጥ ሊፈጠሩ ከሚችሉ ያለመግባባትና የፍቺ አደጋዎች ድኖ መንፈሳዊ የመቻቻል፣ የዕርቅ፣ የሰላም የአንድነት በረከት የሞላበት ይሆናል፤ አባሎቹም ከቤት ውስንነት ወጥተው በኅብረተሰቡ ውስጥ

የዕርቅ የሰላምና የአንድነት ሐዋርያት በመሆን የዓለም ጨውና ብርሃን የመሆን ተልእኮአቸው በሚገባ ይወጣሉ (ማቴ. 5:13-14)::

ወጣቶች ከመንፈስና ሥጋ ጉጂ የሆነ ስሜት ርቀው (2 ጢሞ.2:22) በቃል፣ በአኗኗር፣ በፍቅር በእምነትና በንጽሕና አብነት ይሆኑ ዘንድ (1 ጢሞ.4:12) ዋሊያ የውኃ ምንጭን እንደምትናፍቅ በመዝሙር ብቻ ሳይሆን በበለጠ በሥጋውና በደሙ ክርስቶስን ለመገናኘት ሊናፍቁና በንቃትና መንፈሳዊነት ሊሳተፉ ይገባል (መዝ. 42-23)::

ቅዱስ ቍርባን የሱታፌ ምንጭና መገለጫ በመሆኑ ቅዱስ ቍርባን መቀበል ማለት ከኢየሱስ ጋር መሠረታዊ ህብረት መፍጠር ነው:: «በእኔ ኑሩ፤ እኔም በእናንተ እኖራለሁ» ዮሐ. 15:4::

ከኤማሁስ አርድእት ታሪክ እንደምንረዳው ክርስቶስ «እነሆ እኔ እስከ ዓለም ፍፃሜ ድረስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ» ማቴ. 28:20 ብሎ ለደቀመዛሙርቱ የሰጠው ተስፋ በሕይወታችን በጉልህ እውን ሆኖ የሚኖረው በቃሉና ሥጋውና ደሙ በሆነው መስዋዕተ ቅዳሴ በየዕለቱ በመንበረ ታቦት ላይ «በሚቆረሰው እንጀራ» ስለሆነ (ሉቃ. 24:13-32) አማኞች ሁላችን ይህንን ተገንዝበን የፍቅር፣ የምሕረት፣ የዕርቅና የአንድነት ጸጋን የሚሰጠውን የቅዱስ ቍርባን ምስጢር ቤተክርስቲያናችን እንደምታስተምረውና እንደምታዘው በእሁድና በበዓላት ከተቻለም በየቀኑ በመቀበል (የካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን ትምህርተ ክርስቶስ ቁ. 1389) እንደ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች (የሐዋ. ሥራ 4:32-35) አንድነታችንን ከእርሱ ከክርስቶስና ከእርስ በርሳችን እናገልግላለን፣ እናሳድግ (የሐዋ. ሥራ 2:42፣ 1ቆሮ. 11:10-16)::

የመጀመሪያይቷ ቅዱስ ዓጥን በመለኮታዊ ልጅዋ ከመስቀል ላይ ሆኖ የተሰጠችን ፈራይተ-ቍርባን ርሕርሕትና ቅድስት እናታችን ድንግል ማርያም ከኢየሱስ ጋር ከእኛ ጋር ሆኖ «ኅፍሴ ጌታን ታከብረዋለች፣ መንፈሴም በአምላኬ በመድኃኒነ ሐሴት ታደርጋለች» ሉቃ. 1:47 እንዳለች፤ እኛ ም በጥበቃዋ ሥር ሆነን ሁልጊዜ ዘወትር አብረናት እንዘምር::

«ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንት፣ ዛሬም ለዘለዓለምም ያው ነው::» ዕብ. 13:8

+አቡነ ተስፋ-ሥላሴ መድኃን
ካቶሊካዊ ጳጳስ ዘመንበረ ዓዲግራት
የኢትዮጵያ ካቶሊካዊት ቤተክርስቲያን
የሚሌኒየም በዓል አከባበር አስተባባ ኮሚሽን ሰብሳቢ

== == == == ==

ኢየሱስ «ይህንን ስታደርጉ የኔን መታሰቢያ አድርጉ» ሲለን በመለኮታዊ ሕይወቴና ፍቅሬ እንድሞላችሁ ዘንድ ራሳችሁን ስጦታ እንድታቀርቡልኝ ጋብጧልችሁ-አለሁ እያለን ነው።

ለአስተንትኖ፤

1. ኢየሱስ በቅዱስ ቍርባን ራሱን የሰጠን ለምንድነው?
  - ኢየሱስ ይወደናል፤ ስለሆነም በቀጣይነት ራሱን ሊሰጠን ስለሚፈልግ
  - ቅዱስ ቍርባን የእርሱ በማያቋርጥ መልክ በኛ ውስጥ መኖሩን ማረጋገጫና ማሳሰቢያ
  - በጣም ልዩ በሆነ መንገድ ራሱን የሚሰጠን መሆኑ ያሳያል
  - ልዩ የመለኮታዊ ዕርቅ መንገድ
2. ኢየሱስ በቅዱስ ቍርባን ያሳየን መንገድ ከምን ወደምን የሚመራን ነው?